

analyse erfpachtreferendum dreigt te stranden op procedurele bezwaren

Formeel correct, maar kinderachtig

Het stadsbestuur laat zich van zijn slechtste kant zien door het referendum over erfpacht te torpederen.

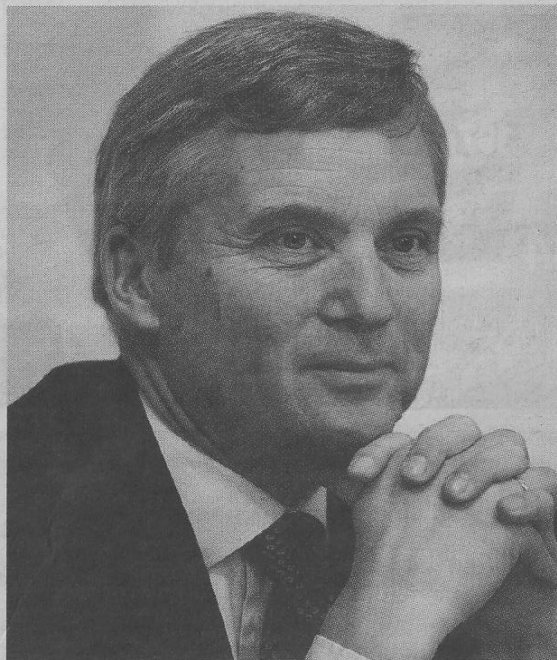
JASPER KARMAN

Vraag het een willekeurig raadslid of bestuurder in de Stopera en hij of zij zal volmondig beweren dat de mening van de gewone Amsterdammer belangrijk is voor politici in het stadhuis. Heel belangrijk zelfs! De burger is immers de baas in een democratie!

Maar die vlieger gaat alleen op als de burgers vinden wat de politici die aan de touwtjes trekken ook vinden. Een onwelgevallig referendum moet zo snel mogelijk van tafel, bijvoorbeeld door rigide aan de regels vast te houden, duizenden handtekeningen ongeldig te verklaren, en zo een ongewenst referendum te laten ontsporen.

Dat is, met een wat cynische blik op de Amsterdamse politiek, de houding van het stadhuis ten opzichte van referenda. De geschiedenis leert dat als de uitslag niet in het straatje van het stadsbestuur past, de uitkomst waar mogelijk wordt genegeerd. Vaak kan dat zonder problemen omdat de opkomstdrempel maar zelden wordt gehaald.

Bij het erfpachtreferendum dat de gemoederen in het stadhuis op dit moment bezighoudt, ligt dat anders. Als dat er komt, wordt er gelijk met de raadsverkiezingen gestemd, volgend jaar op 19 maart. En als burgers eenmaal in het stemhokje staan, is het een kleine moeite om ook een re-

Eric van der Burg

FOTO ANP

Koen de Lange

FOTO FEMKE BOERMANS

ferendumformulier in te vullen.

De uitkomst van zo'n referendum is ongewis. In de raad is een meerderheid van linkse partijen voor een erfpachtstelsel waarbij de gemeente de grond onder woningen verhuurt aan huiseigenaren: zo profiteren alle Amsterdammers mee van eventuele waardeinstijgingen, is de gedachte.

Maar veel kiezers van de PvdA en GroenLinks, de grootste voorstanders van dat systeem, zijn tegelijk ook woningbezitter. En zij balen er vaak van dat ze de grond niet ge-

woon kunnen kopen, zeker als na vijftig jaar het te betalen bedrag met honderden euro's omhoog gaat.

Als zij voor hun portemonnee kiezen in plaats van voor hun idealen, loopt de gemeente mogelijk zestig miljoen euro per jaar uit erfpachtinkomsten mis. Als het referendum doorgaat, wordt besluitvorming namelijk over de raadsverkiezingen heen getild en ligt alles weer open.

Het zijn dan ook niet alleen maar achterdochtige complotten met aluminiumhoedjes die denken dat

de gemeente het referendum moedwillig tegenwerkt. Want tegenwerking, dat is wel hoe Koen de Lange van de Stichting Erfpachters Belang Amsterdam (Seba) en initiatiefnemer van het referendum het ervaart. "Bizar. Het voelt alsof ik pootje word gelicht," zei hij zaterdag in *Het Parool*.

Dat hij zich zo voelt, is niet gek. 2900 van de 11.700 handtekeningen die hij verzamelde, zijn namelijk door de gemeente ongeldig verklaard. De reden is wel erg formeel: omdat de Seba in theorie tot 1 juli de

tekst op de aanvraag mócht wijzigen, vindt de gemeente dat de 2900 ondertekenaars die al getekend hadden, opnieuw hun steun moeten uitspreken.

Dat de Seba de tekst op het verzoek in de praktijk niet wijzigde, doet niet ter zake.

Volgens de letter van de referendumverordening staat het stadsbestuur in zijn recht, maar het college laat zich wel van zijn slechtste kant zien; vooral omdat de Seba pas in de week voor de deadline van 9 september werd verteld dat de handtekeningen ongeldig zijn. Toen was er geen tijd meer om de ondertekenaars opnieuw te benaderen.

Het is nog maar zeer de vraag of De Lange na aftrek van die 2900 stemmen, én de stemmen van niet-Amsterdammers en ondertekenaars die het formulier niet volledig invulden, 6750 handtekeningen overhoudt; het benodigde aantal om verder te gaan met het proces.

Zo loopt het referendum mogelijk al vooraf van de rails. De kans dat het college zich bedenkt, lijkt klein. Zeer tegen de wens van coalitiegenoten PvdA en GroenLinks riep VVD-leider Eric van der Burg vrijdag, mede onder druk van zijn eigen partijgenoten, alle Amsterdammers op de petitie te tekenen. Maar hij steunt het college wel in de opvatting dat de referendumverordening netjes moet worden gevolgd. "Ik zit er wel zuiver in," stelt Van der Burg.

Vandaag spreekt het college achter gesloten deuren over de kwestie. Het CDA heeft over het referendum een spoeddebat aangevraagd, dat wordt morgen gehouden in de gemeenteraad.

ADVERTENTIE

Buurtreferendum onder druk